

תשורה

משמחת הנישואין של
אברהם זאב והינדא שיחיו גארמאן
כ' סיון ה'תשפ"ה

פתח דבר

לזכרון טוב, יום כלולת צאצאינו החתן התמים אברהם זאב שי' עם ב"ג הכלה מ' הינדא תי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק – מיוסד על ההנהגה בעת שמחת הנישואין של הרבי – בתשורה המוסגרת בזה, הכוללת:

- (א) חתימת הרה"ק המגיד ממעזריטש בכת"ק.
 - (ב) מכתב בכת"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע.
 - (ג) מכתבים מאדמו"ר מהוריי"צ נ"ע.
 - (ד) מכתבים מכ"ק אדמו"ר – בלה"ק ובאנגלית.
 - (ה) הערות רח"א ביחובסקי על התניא.
 - (ו) שטר איחוד כולל חב"ד ליובאוויטש וכולל חב"ד בברויסק.
 - (ז) נוסח מצבה המקורית של החסיד ר' יצחק משה מיאשי.
- חלק מהנ"ל מתפרסם כאן לראשונה.
- כל הנ"ל מתוך ארכיון רב הכמות והאיכות של סב החתן "הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מו"ה אהרן צבי שי' גארמאן", ותודתינו נתונה לו.

השתתפו בעריכה: הת' שניאור זלמן שי' גורארי, ר' מרדכי שלמה שי' ווילהעלם.

*

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע... קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן", בהתגלות כ"ק אדמו"ר, תיכף ומיד ממוש!

משפחת שרגורוסקי

משפחת גארמאן

חתימת הרה"ק המגיד ממעזריטש בכת"ק

לפנינו ספר 'תפארת הקודש' שעליו מתנוסס חתימה שהוא קרוב לודאי כתב יד קדשו של הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע.

לה' הארץ ומלואה הקדש דובער בא"א הר"ר אברהם.

ואלה תולדות הספר:

ספר תפארת הקודש נתחבר על ידי ר' שלמה ב"ר ישראל מזולקווא ותוכנו דרושים על ההפטרות. הספר נדפס בפעם יחיד בפיראדא בשנת תס"א (1701) וחלק שני נדפס בפראג בשנת תע"ג (1713).

על הספר נראית חותמת הרב נחום דובער פרידמאן, הידוע בכינויו 'רבי נחום בערניו'. הרב נחום היה בן אחר בן מהרב המגיד - בן רבי שלום יוסף פרידמן מסדיגורה, בן הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין, בן הרה"ק רבי שלום שכנא בן הרה"ק רבי אברהם המלאך, בן הרה"ק המגיד.

לבד מבקיאנו בכל חלקי התורה, רבי נחום בערניו היה ידוע כאספן ספרים שליקט אחד מהספרות הפרטיות הגדולות בזמנו עם קרוב ל-4,000 ספרי קודש.

בכל ספר שהיה רוכש, היה רושם את שמו על ידי חותמת עם ציור של אריה ושמו בלה"ק ובגרמנית. היה לו עוד שלושה חותמות שבו היה מציין מקור הספר: א. "נחלת אבות" - ספרים שירש מאבותיו הקדושים. ב. "מנחת שי" - ספרים שקיבל במתנה ג. "קנין כספי" - ספרים שרכש בעצמו.

על הספר הלז מתנוסס החותמת הראשונה "נחלת אבות" - היינו שירשו מאבותיו הקדושים. ולכן קרוב לודאי שהחתימה "דובער בא"א הר"ר אברהם" הוא חתימת זקנו המגיד.

ויש לציין, שזהו מן כתי"ק היחידים הידועים לנו מהרב המגיד.

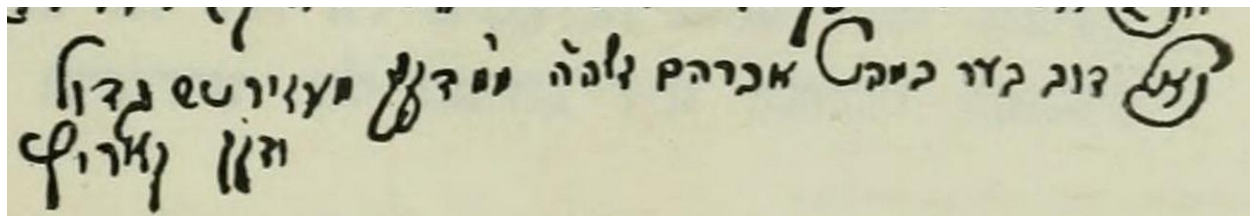
הידועים:

כתב סמיכה המיוחס להרב המגיד נדפס ב'גנזי נסתרות' אור נערב ס"ה. בנוגע להכת"י, ראה מ"ש ב'מגדל עז' (הר"י מונדשיין) ע' תסו: שיש שרואים בו גוף כתי"ק של הה"מ נ"ע (ספר החסידות לכהנא, וארשא תרפ"ב ע' 162). וראה שם הע' 8 כ"ג: בנדפס: כ"ז אדר ראשון. וכ"ה לנכון עפ"י קביעות השנה. ומכאן ראייה לפקפק במקורותיו של כה"י.

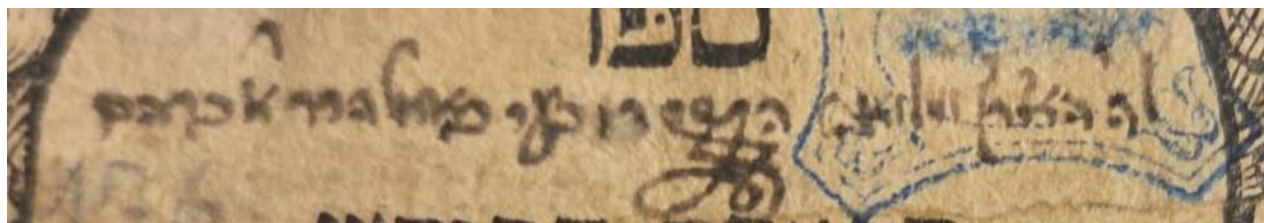
ברשימת אדמו"ר מוהרי"צ על הפדיונות הנמצאים בסי' הבעש"ט (כפ"ח גליון 907 ע' 30) כתב בסי' *ב): וכמדומה לי שזה כתי"ק כ"ק רבינו המגיד ממעזריטש, אך על בירור לא אדע. הפי', זה ידעתי ברור שכאן בין הפדיונות נמצא כתי"ק רבינו הרב המגיד, אמנם מסופקני אם זה דסי' א' שחתם בער בן בריינה, או דסי' זה שחתם דוב בן בילה. וכפי הרשום בזכרוני משנת תרס"א. . . הנה כתי"ק כ"ק רבינו הרב המגיד ז"ל הוא דסי' זה. וראה גם שם סי' ג.

עוד יש לציין שכאן נחתם: "דובער". ובכתב סמיכה הנ"ל חתם: "דוב בער" במוה' אברהם זלה"ה". וראה במה שהעירו בקובץ העו"ב גליון תשכט בנוגע לחתימת הרב המגיד שפעמים רואים שנכתב: דוב בער. וברובם של מכתבי 'הגניזה החרסונית' נדפס: דובער. וצ"ע עד כמה דייקו בזה המעתיקים.

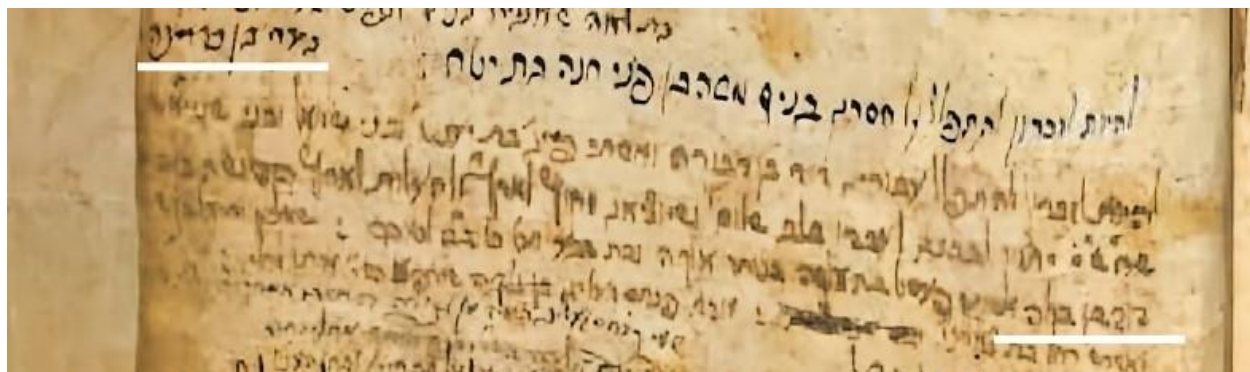
וראה גם בשיחת ליל ב' דחה"ס תשמ"ט (תו"מ התוועדיות ע' 116): רואים בחתימתו של המגיד (בדרך כלל) שב' השמות מחוברים יחדיו ונעשים שם אחד, עד שאות ב' מופיעה רק פעם אחת - "דובער" - שמשמשת הן בשביל סיום השם הראשון ("דוב") והן בשביל התחלת השם השני ("בער").

חתימת המגיד על כתב הסימכה

חתימת המגיד על ספר תפארת הקודש

השמות בער בן בריינה, דוב בן בילה בסידור הבעש"ט ז"ע

מכתב בכת"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע

כ"ו
 א. צ. צ. כ"ו ז. א. ת. ש. א.
 וְהָעָלָה בְּיָמֵינוּ הַעֲלִינָהּ וְהַאֲנִילָהּ (נ"א)
 נְאֻם בְּכִינִיגָן וְכִהֵן (ז"א) אֵלֶּיךָ אֲנִי
 בְּהַחֲמִיטָה אֵלֶיךָ הַפֶּסַח הַאֲנִי בְּיָמֵינוּ
 הַכּוֹנֵה אֶת הַזִּנְיָהּ הַפֶּסַח וְהַחֲמִיטָה (נ"א)
 וְכֵן הָיָה מִיָּד בְּאֵשׁ אֵלֶיךָ וְדָעָה עֵד
 וְעַתָּה נִתְּנָה הַדָּבָר בְּכֵי אֶתְחַנֵּן מִכֵּן אֵלֶיךָ
 וְאֶתְחַנֵּן הַדָּבָר אֶתְחַנֵּן הַכּוֹנֵה הַאֲנִי בְּיָמֵינוּ

נדפס באג"ק אדמו"ר הרש"ב ח"ב ע' תקצג.

האגרת נכתב להמשפיע הרב שלמה זלמן הבלין בקשר עם התייסדות ישיבת תומכי תמימים האראדישט.

וראה כרם חב"ד גליון 3 - אלול תשמ"ז, ע' 185 לסיפור התייסדות הישיבה

לידידי ר"ז משגיח

נתעלית במעלת העליונים והאצילים (צו פארבריינגען וכהאי גונא) ואין אתה משגיח בתחתונים. מאז הוסדה האראדישט הייתה הכוונה לאותן הדורשים השגחה והתעסקות פרטי, וכן היה מקודם כאשר שמת לבך ודעתך על זה. ועתה נתבטל הדבר כנ"ל, והחסרון מורגש מאד. ומוכרח לתקן הדבר, ותשמור הכוונה האמיתית הנ"ל

מכתבים מאדמו"ר מהוריי"צ נ"ע

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

פ"ה, ט"ו סיון, חרצ"ד
ווארשא.

ידידי חלמידנו הנכבד, וו"ח
אי"א מוה"ר חנוך שי'.

שלום וברכה

מכתבו בנדון האחוזה קבלתי, ויש לי צער גדול מזה
והנני מבקשו מאד לעשות כל מה שאפשר לשמירת הנחלה, הן ע"י
מוסדות הממשלה הממונים ע"ז והן ע"י מוסדות הצבור, ובמובן
בדרכים נוחים. כתבתי לידידנו ש"ב הרה"ג ידידי עוז מוהררשיל"א
שי' בבקשה אשר יסייע לו בזה כפי שימצאו לנכון. וכזה הנני מצרף
גם מכתב אל הראשי הרה"ג קוק שי' ג"כ בבקשה עד"ז, ובבקשה לכתוב
לי מיד מהנעשה בזה. / הנני חושב אי"ה תחלת תמוז הבק"ל לנסוע
על איזה זמן למאריענבאד אבל הכתבת תשאר לכאן והפאסט תשלח אלי
הכל.

נשח קבל המכתב מידידי הרי"פ שי' דבר נסיעת לאה"ק ת"ו
ובדבר שאלת הוויזות.

ש"ב הרה"ג הנודע לשם תהלה ותפארת מו"ה ישראל משה כרשב
שי' משתדל דבר נסיעה לאה"ק ת"ו, ויש לו תעודות מקומות מאת
ועד הרבנים דווארשא אשר הוא נושא משרת רב בכהמ"ד חב"ד בוווארשא,
והנני מבקשו מאד אשר ישתדל עבורו בדבר השנת ויזה לאה"ק ת"ו
עבורו.

עוד הפעם הנני מבקשו בהנוגע להנחלה, והנני מחכה לחשובתו
לדעת מהנעשה.

והנני יודו הדו"ש ומברכו בגא"ל.

RABBI
I. SCHNEERSOHN

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש.

פ"ה, כ' תמוז, תרצ"ד
ווארשא

כבוד מחות' ידידי החכם הנכבד,
בעל מדות תרומיות, משכיל על
דבר טוב מו"ה גד שי' פרומקין.

שלום וברכה!

באשר חפצי אדיר לבקר בעזה"י את מקומות
הקדש באה"ק תובכ"א ולהתעכב שמה עם חלק מב"ב שי'
במשך חדש תשרי הבע"ל, ורשיונות הכניסה גם לזמן
סבוכים בהשתדלות, לכן הנני בזה לבקש את עזרתו
והשפעת כבודו שי' לקבלת הרשיונות הדרושים לי
למועד הראוי.

מקוה הנני כי לתחלת חדש אלול הבע"ל יהיו
לי בעזה"י הרשיונות האמורות עבורי ועבור הנלוים
עלי כפי אשר כתבתי לחלמידנו הנעלה הר"ר הענדיל
שי' האוולין.

בתודה רבה למפרע על טרחתו האמורה,
והשי"ת יזכנו להתראות בשובע שמחות.

מחות' העו"ש, מכבודו וז"ל, א. י. ש.

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
970 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y.

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, כ"ד סבת, תש"א

ברוקלין

אל תלמידי ישיבת תורת-אמת יצ"ו בעה"ק ירושלים ת"ו

ה'עליהם יחיו!

שלום וברכה!

התענגתי לשמע מטיב שקידתכם בלימוד והנהגתכם הטובה.
שזהו המצב הטוב והרוחני בישיבת תורת-אמת יצ"ו בכלל ות"ל בעד זה
אמנם בפרטות הנה ישנם תלמידים שצריכים לעבוד עם עצמם-טאן מים זיך-
הן בהנוגע ללימוד הנגלה ודא"ה והן בהנוגע לתקון הסדות. שאיפתו
של תלמיד תו"א העוסק בדא"ה צריכה להיות באופן אחר לטרי סלסטפס
במדות טובות בלבד-וגם זה עדיין חסר- וצריך להתבונן בלבבו-ווינשען
זיך- לטעום טעם באהבת הוי"ו וראתו יתבון ויתעלה, ובברכה בלבד לא
יצא מזה שהוא ולא יגיע למה שצריך להיות-מיט ווינשען זיך אליין
גייט מען נאך גיט ארויס מן דעם נייט גוט בא וואס מען איז און מען
קומט נאך גיט צו דעם וואס מען בעדארף זיין- אבל צריכים עבודה
וכידוע בפיעבודה שהוא מלשון עורות עב-ו-דין, ולעבד את העור העב
והגס ולעשותו קלף לכתוב עליו אותיות הקדושות והנוראות אשר דבר
ה'אלקיבו בקולות ובקקים ובלפיד אש ועשן, שהן חיות וקיימות בקדושתן
כאז כן עתה - רק העינים סתומות ר"ל בעורון שאין רואים זאת בעיני
בשר כמו שראו הצדיקים כל אחד בדורו-הנה צריכים ללזה עבודה גדולה
תחלה להסיר הסערות והזוהמא ואח"כ לרככו ולקלפו, וכן הוא בעבודת
האדם בתקון מדותיו וכשרונותיו שצריכים עבודה בפועל ובברכה לבד
לא יצא.

חביבי תלמידי תורת אמת! הנו יד ולכו שלובי זרוע לשמוע
בקול ידידי שיהסורים ומדריכים אתכם על מנועי דחוכתא, שקדו בלמוד
הנגלה והדא"ה בהתמדה ושמו את הזמן בדיוק, הגבירו את הצורה של
החומר, כל אחד מכם יתבונן במעמדו ומצבו באשר הוא ויבדוק בעצמו אם
הוא מקיים בפועל בעבודה כפי ידיעתו בלימוד תורת החסידות, והשי"ת
יהא בעזרתכם לשקוד בלימוד ובעבודה שבלב-כלי הונאת עצמו-ותהיו יראי
אלקים חסידים ולומדים.

והנני ידידכם עוז הדורש שלומכם טובכם

והצלחתכם ומברככם בושטיות וברוחניות

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, כ"ז אלול תש"ח.
ברוקלין

ידידי הרה"צ הנכבד והכי נעלה
הנודע לשם תהלה גזע תרשימים
בנשק"ע מוהר"ר אברהם יהושע
העשיל שליט"א

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה לברך
ולהתברך מאת ידידי כת"ר שליט"א בברכת כתיבה
והתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות
וברוחניות.

ידידי הדו"ש כת"ר ומתברך מאתו
ומברכו המכבדו

12/10/58

12

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY

BROOKLYN 13, N. Y.

SLocum 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

ב"ה, י"ח תמוז תש"ט
ברוקלין

אל ידידיי אנ"ש וחלמידי
התמימים בעי"ת מנשסתר
יע"ש,
ד' עליהם יתיו.

שלום וברכה!

במענה על הטע"ג שלהם ליום
שנים עשר תמוז, יום טוב של החסידים והחסידות
בברכתם אותי בברכה רפואה וחיזוק הכחות
בפעולות טובות, הנני עונה מעומקא דליבא, אמן
כן יהי רצון יאמר ה', והשי"ת יחזק את בריאות
כולם ויתן לכולם פרנסה טובה בהרחבה.

ידידם הדו"ש ומברכם

בגאון אברהם ורחמי

יוסף
שניאורסאהן

מכתבים מכ"ק אדמו"ר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ.י.

בי"ה, כ"ו אייר תשי"ב
ברוקלין.

הרב הגאון הו"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה"ר משה ארי' לייב שי'

שלום וברכה!

קבלתי מכתבו - אף כי באחור קצת - ובמה דשאלנא קדמיכון:

(א) בתחלתו החניא שמבאר מ"זל משיעין אותו חיי צדיק כו'.
ידוע הפי' בדא"ה משיעין ל' שובע (ראה קיצורים והערות לחניא ע"ג ואל"ף וט"ו).
ובאמת זהו ג"כ תוכן הענין שנשבע לקיים את המצות אף שבל"ה מושבע ועומד
מהר סיני). ומעיר, שא"כ אינו מובן צורך השבועה לסיום מרז"ל הנ"ל: אפי' כל
העולם כולו אומרים לך צדיק אתה הי' בעיניך כרשע:

וא"כ י"ה
אזעז
וי"ה ש"ה
א"ה
ל"ה
ו"ה

והנה הערה זו אינה טובת כ"כ לפי' המבואר בדא"ה שובע ל' שובע, כי גם כפשוטו, משיעין - שבועה, ג"כ צריך ביאור בגדול ערך הענין דהי' בעיניך כרשע ואפי' כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה. ובגוף הערתו - הנה כמה פרטים ישנם בהענין המשיעין אותו, ובלשון רז"ל: הו"א יודע שהקב"ה מהר וכו'. וחוכן כל ענינים אלו, היינו שזה נוגע בעבודה, כדי שיקים את עיקר השבועה אל חיי צדיק ואל חיי רשע, ובמילא נוגע ביותר שלא יטעה באופן עבודה. ועבודת צדיק ורשע הי"ה רחוקים זמ"ז בתכלית, ובפרט כפי המבואר בחניא מדריגת צדיק שלבו חלל בקרבן ואין בו רק כלל, ובמילא אין לו מחיז משלו, הרע מאוס אצלו, וא"כ כל עניניו הם לא רק ענין דבכל דרכיך רעה, אלא שהם ענינים של קדושה, ובמילא יכול להחזיק בהם במה, מצדק העליון, ולא בדרך דהי' וכו'. משא"כ בינוני, שזהו הפי' כרשע, שצריך לדקדק בכל עניניו אם באים הם מלב חכם לימינו, פס או מלב כסיל לשמאלו, ובמילא אם יש מפקדוהו פס דאורייתא, הי"ה לחוסרא, צצ ומובן, עד כמה זה נוגע כמעט בכל מעשה ומעשה.

ויש' העיר ג"כ משי' בקונטרס העבודה פרק ז' בענין עבודה דלמע' מדרג'י' והגרעון שישנו בזה. ועפ"י יחורץ ג"כ אם היינו מפרשים מרז"ל אפילו כל העולם כולו כו' צדיק אתה - כפשוטו, היינו צדיק שם המושאל שרובו זכיות.

(ב) באגה"ק סי' ט"ו, בענין חילוק הערך דבין מדה אהיר של אאע"ה לבחינת אהבה דלמע' בספירות העליונות, שכותב שם, וסד"א כו' רק שהיא גדולה ונפלאה ממדה אאע"ה עד אין קץ ותכלית כו' פס אבל שמי' הן מעין וסוג מדות העליונות, ולז"א ואנכי עפר ואפר, שהוא חק ערך ודמיון מהות העפר שנעשה אפר אל מהות העץ שהי' בתחלה, וקשה לו שהרי ריחוק הערך בין בל"ג וגבול הי"ה גדול יותר מההפלאה שבין דמיון מהות העפר למהות העץ נחמד למראה, וא"כ מה מוסיף בזה:

אבל הענין ברור מדיוק' רבינו ז"ל, שכשמביא המשל מהעפר ואפר והעץ נחמד, הנה מדיק לומר בכ"מ ל' מהות, ובזה יחורץ ג"כ מה שהעיר, כי החילוק שבין גבול ובל"ג יכול להיות אף חילוק בכמות, אבל לא באיכות, ועאכ"כ - במהותם וע"ה דוגמא, אם נאמר טפה מיסדאוקינוס, או אדם פרטי לגבי כל הדורות שישנם בכח שזהו מכון יוחר בענין גבול ובל"ג, או במיש ערך מלאך א' לולגודיו אין מספר - הרי אף כי זה גבול ובל"ג, מהותם ואיכותם אחד הוא ממש, ובזה מדויק לעפר ואפר לגבי העץ נחמד - הן המהות והן האיכות הם אחרי' לגמרי. וכמ"ש שאין להם דמיון וערך, וזה נודע רק מהמשל דאפר ולא מענין דגבול ובל"ג.

בברכה קבלה התורה בשמחה ובפנימיות
[Signature]

ב"ה, כ"ו אייר תשי"ב
ברוקלין.

הרב הגאון הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה"ר משה ארי' ליב שי

שלום וברכה!

קבלתי מכתבו - אף כי באחור קצת - ובמה דשאלנא קדמיכון:

א) בתחלת ס' התניא שמבאר מרז"ל משביעין אותו תהי צדיק כו', ידוע הפי' בדא"ח משביעין ל' שובע (ראה קיצורים והערות לתניא ע' נז ואילך וש"נ. ובאמת זהו ג"כ תוכן הענין דנשבע לקיים את המצות ואז יהי' מושבע ג"פ ויש בזה מה שאין בזה. ואכ"מ. אף שבלא"ה מושבע ועומד מהר סיני). ומעיר, שא"כ אינו מובן צורך השבועה לסיום מרז"ל הנ"ל: אפי' כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה הי' בעיניך כרשע:

והנה הערה זו אינה שייכת כ"כ לפי' המבואר בדא"ח שבועה ל' שובע, כי גם כפשוטו, משביעין - שבועה, ג"כ צריך ביאור בגודל ערך הענין דהי' בעיניך כרשע ואפי' כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה. ובגוף הערתו - הנה המה פרטים ישנם בהענין שמשביעין אותו, ובלשון רז"ל: והוי ידוע שהקב"ה טהור וכו'. ותוכן כל הענינים **טפלים** אלו, היינו שזה נוגע לעבודה, כדי שיקיים את עיקב השבועה של "תהי צדיק ואל תהי רשע", ובמילא נוגע ביותר שלא יטעה באופן עבודתו. ועבודת צדיק ורשע ה"ה רחוקים זמ"ז בתכלית. ובפרט כפי המבואר בתניא מדריגת צדיק שלבו חלל בקרבו ואין בו רע כלל, ובמילא אין לו מח"ז משלו, הרע מאוס אצלו, וא"כ כל עניניו הם לא רק ענין דבכל דרכיך דעהו, אלא שהם ענינים של קדושה, ובמילא יכול להחזיק בהם, הצדיק, ולהעלותם, ולא בדרך דחי' וכו'. משא"כ בינוני, שזהו הפי' כרשע, שצריך לדקדק בכל עניניו אם באים הם מלב חכם לימינו, או מלב כסיל לשמאלו, ובמילא אם יש ספק, וזהו ספק דאורייתא, ה"ה לחומרא. ומובן, עד כמה זהו נוגע כמעט בכל מעשה ומעשה.

ויש להעיר ג"כ ממ"ש בקונטרס העבודה פרק ז' בענין עבודה דלמע' מדרגי' והגרעון שישנו בזה. ועפ"ז יתורץ ג"כ אם היינו מפרשים מרז"ל אפילו כל העולם כולו כו' צדיק אתה - כפשוטו, היינו צדיק שם המושאל שרובו זכיות.

ב) באגה"ק סי' ט"ו, בענין חלוק הערך דבין מדת אה"ר של אאע"ה לבחינת אהבה דלמע' בספירות העליונות, שכותב שם, וסד"א כו' רק שהיא גדולה ונפלאה ממדת אאע"ה עד אין קץ

ותכלית כו' אבל שמ"מ הן מעין וסוג מדות העליונות, ולז"א ואנכי עפר ואפר, שהוא רק ערך ודמיון מהות העפר שנעשה אפר אל מהות העץ שהי' בתחלה. וקשה לו שהרי ריחוק הערך בין בל"ג וגבול ה"ה גדול יותר מההפלאה שבין דמיון מהות העפר למהות העץ נחמד למראה. וא"כ מה מוסיף בזה :

אבל הענין ברור מדיוק ל' רבינו ז"ל, שכשמביא המשל מהעפר ואפר והעץ נחמד, הנה מדייק לומר בכ"מ ל' מהות, ובזה יתורץ ג"כ מה שהעיר, כי החילוק שבין גבול ובל"ג יכול להיות חילוק בכמות, אבל לא באיכות, ועאכו"כ - במהותם. וע"ד דוגמא, אם נאמר טפה ומים דאוקינוס, או אדם פרטי לגבי כל הדורות שישנם בכת, שזהו מכוון יותר בענין גבול ובל"ג, או במ"ש ערך מלאך א' לולגדודיו אין מספר הרי אף כי זה גבול ובל"ג, מהותם ואיכותם אחד הוא ממש. ובזה מדויק הענין דעפר ואפר לגבי העץ נחמד - דהן המהות והן האיכות הם אחרים לגמרי. וכמ"ש שאין להם דמיון וערך. וזה נודע רק מהמשל דאפר ולא מענין דגבול ובל"ג.

בברכת קבלת התורה בשמחה ובפנימיות חתי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ה אייר תשכ"א
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ צנמ"ס כו' מוהרש"י שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ"ב אייר פשוט שלא נתכוונתי כלל וכלל
לדעוץ ח"ו את מי שהוא, ובפרט את כח"ר. כן פשוט-שאיין דעתי
לומר ח"ו על ישיבה פ' שהיא כו'. ולפלא גם הקס"ד. ולכן
ממהר הנני בכתובתי לשלול את כהנ"ל. ושלום על ישראל ובנ"י.
ובסמךנו בפרוס ב' ההילולא' דרשב"י וריב"ש - הנה ענין
רשב"י ופעולתו הי' להמשיך להתנאים וכו' פנימיות התורה - וגם
ההעלם שאינו שייך לגילוי - כמבואר בדא"ח, ולא עוד אלא שפתח
את צנור ההשפעה בזה, לכתחלה בדורו עד אשר אפילו ינוקי גילו
סחרי תורה.

ולאחר זה בפרט - כדברי רשב"י - כד יהא קריב ליומי משיחא
אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא סמירין דחממא,

הרי עת סגולה היא להתעוררות ולתוספת אומץ בגילוי והפצת
פנימיות התורה שבדורותינו נחגלתה במעינות הריב"ש תורת החסידות.
והרי ביום הילולא דרשב"י הי' מאיר בו מבחי' תכלית שלימות
רוחו, שרשו מבחי' משה ומבחי' משיח, והימים האלה (כשהם) נזכרים
(ה"ה) ונעשים (ההמשפעות וההשפעות),

והרי השפעת יום הילולא זה-על כל ימי ספה"ע שלאח"ז כי בכולם
פסקו למות וק"ל.

וזהו רצון שיעשה כאו"א בזה לפוס שיעורא דילי' ולהמשיך
מהתעוררות ותוספת זו בכל השנה כולה ומתוך שמחה.

שגם בזה מיוחד יום הילולא דרשב"י דוקא - וכמבאר בכ"מ
שהוא דלא ככל יום וכו' כי אם אדרבה צ"ל בשמחה.

יצי רצון אפיר אה"ה
שטראף יצחק רח"ל
בברכה לבשו"ט

כמבואר בדא"ח: ראה בכ"ז במאמר דל"ג בעומר ושלש אריו - בהמשך
והחרים תרל"א. אפילו ינוקי! זה"א צב, סע"ב. ובכ"מ. וראה
קדושת לוי פ' חיי. כדברי רשב"י: זה"א קיה.א. ועי"ש קיד, א.
הי' מאיר. משיח: סידור שער הל"ג בעומר בסופו. אדרבה צ"ל בשמחה:
במשנת חסידים מס' אייר פ"א מ"ו: ביום ל"ג בעומר. מצוה לשמח
שמח רשב"י. והמ"ח לא העתיק רק דברי האריז"ל (דברי רבנו הזקן
- בפס"ד לאדמו"ר הצ"צ ליו"ד סקט"ז). וראה פס"ח שער ספה"ע פ"ז.
ולאדיר שפ"ז מפורש ג"כ ענין השמחה וטעמה (ולא רק מניעת האבלות)
"שמחת רשב"י" (ענין זה"ג רפז, ב. רצא, סע"א). ומזה מענה להשקו"ס
בזה בשו"ת חת"ס חיו"ד סרל"ג. שו"ת שם ארי' האו"ח סי"ד ועוד.
וראה ג"כ נ"כ שו"ע או"ח סחצ"ג.

ב"ה, כ"ה אייר

ב' ההילולא' דרשב"י וריב"ש (טוב) . . וגם ההעלם שאינו שייך (מצ"ע) לגילוי . . נתגלה
במעיונות

בעת רצון אזכיר את אלה שכותבם עה"צ הק'.

4 MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9230

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
28th of Tishrei, 5722
Brooklyn, N. Y.

Mr. Chona Zvi Gorman
401, Hendon Way
Hendon, N.W.4

Greeting and Blessing:

After the interval, I received your letter of the 22nd of Elul, in which you write that you heard a rumor about my views concerning a future international crisis, etc.

Needless to say, it is not my custom to make forecasts regarding future events. Jews are commanded in the Torah "You shall be wholehearted with G-d, your G-d." This means that we should wholeheartedly put our faith in G-d, following His commandments without question or speculation, and enjoy a complete sense of security in the faith and conviction that G-d's benevolent Providence extends to every one individually.

With regard to the question of the meaning and significances of the sounding of the Shofar, it is wellknown that all matters of the Torah and Mitzvoh are infinite, having their source in The Infinite. Whatever reasons or lessons may be attached to a Mitzvah, it should be remembered that they do not exhaust the full meaning and content of a particular Mitzvah. Some of the reasons and teachings of the Shofar are mentioned in the Rambam, Hilchoth Teshuvah, also in Sefer Hachinuch, and various other books of Mussar, Chassidus, etc.

On the question of youth movements which you mention in your letter, and what can be done in this field, the answer depends, of course, on local conditions, and it is difficult to give specific advice from the distance. Therefore, I can only suggest that you should consult with those who are already active in this field, namely, the Tzeirei Agudas Chabad and Anash in London.

With blessing,

By *Avraham Schneerson*

I trust you will find the enclosed copy of my recent message interesting and useful.

Some of the Leasons

Hilchoth Teshuvah

Sefer Hachinuch

Brooklyn 10, N. Y.

HYacinth 3-9250

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

B. H. 3rd of Tammuz, 5722
Brooklyn, N.Y.

Mr. Elchonon Zvi Gorman
c/o Yeshiva Tomchei Tmimim
Lud.

Sholom uBrocho:

I received your letter in which you ask for advice on two points. Firstly, that it seems to you that you cannot concentrate during prayer as well as you used to, and that you seem to experience a greater affinity for Nigleh than Chasidus.

With regard to the first, it is surely unnecessary to emphasize to you at length that it is one of the well-tried tricks of the Yezer to discourage and distract; in other words, it is an external thing, if it has any reality at all. It should therefore be recognized for what it is - a test and a challenge to be overcome by the very fact of being recognized as such.

There is an additional explanation in your case, having recently come into the Holy Land. It is expected of a Jew that his avodas haShem would be on a higher level than before when he sets foot on the sacred soil. If, however, he remains on the same level, then, even though it is hard to see it rationally, there is an inner feeling of dissatisfaction. But, be it as it may, there should be no place for discouragement, but a determination to advance in all matters of holiness, especially in the Holy Land.

As for your experiencing a greater affinity for Nigleh than Chasidus, this should be made use of not, G-d forbid, to reduce the study of Chasidus, but to increase the study of Nigleh, and since one Mitzvah leads to another, it will surely bring also to an increase in Chasidus.

With blessing

By

Amale Ruzell

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, א' פ' אמור, פסח שני, ה'תשכ"ד
ברוקלין, נ. י.

הר"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה אברהם חנוך שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום ה' אייר.

ומעניין ימים אלה: אמרו"ל אמור ואמרת, להזהיר גדולים
על הקטנים, וע"ד מציאות גדלות וקטנות בעולם בכלל, כן
דוגמתם הוא גם בעולם קטן הוא האדם, שבכל אדם ישנו הגדלות
שלו והקטנות שבו, הגדלות שבאדם הוא הראש (שכל שבמוח) והקטנות
שבאדם (ועד ל) ענין העשי' שבו, ופצטורה האדם, אשר הגדול שבו
יזהיר את הקטן, וכאזהרת חז"ל שהלימוד צ"ל על מנת לעשות, ועוד
יחרה בזה אשר גדול לימוד (עיקר הגדלות שבלמוד הוא מה) שמביא
לידי מעשה.

ובכל האמור ישנה גם הוראת פסח שני, וכביאור כ"ק מו"ח
אדמו"ר נשיא ישראל "פסח שני ענינו איז עס איז נישט קיין
פארפאלען, מען קען אלעמאל פארזיכען, אפילו מי שהי' טמא,
מי שהי' בדרך רחוקה און אפילו "לכם" - אז דאס איז געווען
ברצונו, פונדעסטוועגען קען מען מתקן זיין באס רוצים באמת,
ולא עוד אלא שאין בזה הגבלה בזמן - ודלא כפסח ראשון שהוא
שבעה ימים וכו' - שהרי ענין החשובה הוא בשעתא חדא וברגעא
חדא, ולא הגבלה בענין - ודלא כפסח ראשון דחמץ לא ימצא
ברשותו - שהרי חשובה שלימה הוא דדורות ("לכם" הנ"ל) נעשו
לו בזכות; ע"י החשובה אינו צו משם עד שמוחלין לו, ועד
שיהי' לרצון לפני ה' ומרוצה וחביב לפניו ית' וכו'.

בברכת תלחה רבה דע קהל התורה
ותורה אלה ופדיונות גאולה

אמרו"ל: יבמות קיד, א. הוא הראש: כשמו, וראה שבת טא, א.
וכאזהרת חז"ל: ראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ג-ד. גדול לימוד:
ב"ק יז, א. עיקר הגדלות: ענין הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ג.
וכביאור כ"ק כו': "היום יום" יד אייר. ודלא כפסח ראשון:
דכל הז' ימים שייכים אליו (עיין פסחים צה, ב. הנאכל לששה
שם צו, רע"ב; וחמיוצו.. כל שבעה). בשעתא חדא: דח"א קכט, א.
וראה קידושין (מט"ב). באגרת חתחת התשובה בתחלתה (צא, רע"א)
(ואפילו) מצות התשובה: מן החורה היא. שיגמור בלבד כו'.
חשובה שלימה: ראה אגה"ת פ"ח. יומא פו, ב. בזכיות: עליהם הוא
יחי' אף על העבירות (רש"י יומא שם). אינו צו משם עד כו':
שיש קונה עולמו בשעה אחת וגם קורין אותו רבי (ע"ז יז, א).
ולהעיר ממאמר אדה"ז דמורי"ה פ"ח ט"ב. שיהי' לרצון כו':
אגה"ת רפ"ב. וראה רמב"ם הל' תשובה פ"ז.

לפלא גדול שמפחיד א"ע מכל שמועה פורחת שאין לה כל יסוד ורק פוליטיקא ירושלמית!
פשוט שאין לשנות בין אברכים בהוספת תשלומין, ובפרט שכתבו איש מרמה הוא ומסכסך
כו'.

בברכת הצלחה רבה בעבוה"ק בתו"א ומתוך שמחה ובריאות חתי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ל"ג בעומר, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א נ"ום
עוסק בצ"צ צמ"ס חו"ב וכו'
מהרש"י שי

שלום וברכה:

בצערתי להשמעה אשר מצב בריאות כת"ר אינו כדבעי, ויהי
רצון שתהי' רפואתו קרובה וגם שליטה ויבשר טוב בזה.
מצו"ב העתק רשימת אדמו"ר הצ"צ (על תנ"ך) על הפסוק וסיום
וחותם הפטרת שבת בחוקותי תלכו גו' ונתתי גשמיכם בעתם גו'
וכל הברכות המנויות בפרשה, בכלל ובפרט; וישבתם לבשה בארצכם
ונתתי שלום בארץ גו' והייתי לכם לאלוקים ואתם תהיו לי לעם,
מעתה ועד עולם, וכנאמר ביום סגולה זה, הילולא דרשב"י
(זוהר ח"ג רצו, ב) כי שם מ"ה ה' את הברכה חיים עד העולם,
אורך ימים ושנות חיים (וגו' - הי"ו) וסיום חיים.

בכבוד ובברכת ר' יצחק ור' יצחק
[Signature]

ז"ע נתקבל כרך הי"ב מהאנציקלופדיא תלמודית ששלח, ותייח תיח
על המשלוח ושימת הלב וכולי. וגודל התענוג וקורת הרוח וכו' - אין
די באר, שאף גם שם מעשהו בכרך האחרון - מעשהו באלה שקדמוהו, הרי
בכגון זה כרך נוסף הוא לא רק הוספה מצד עצמו אלא הוספה גם
בהקדמו, וכמדובר כמה פעמים, וכמדומה גם כתבתי בזה לכת"ר,
שבנוגע לאנציקלופדיא הרי כל זמן שלא נדפסו ערכי אות ת"ו יש
מקום לשלימות נוספת אפילו בערכים דאות אלף, ובודאי לדכוותי
האריכות אך למותר, ולא באתי אלא לאיחולי נוספים כדריזות בנוגע
לכרכים הבע"ל בעגלא דידן, ומתוך בריאות הנכונה ושמחה וט"ל
ומנוחת הנפש והגוף.

נדפס באג"ק חכ"ד ע' שלז. כאן עם הוספות בכת"ק.

על הפסוק רפאני ה' וארפא - וחותם הפטרת שבת זו: .. בכלל ובפרט: .. כי שם ציוה .. ושנות
חיים (וגו' - היינו) ושלום יוסיפו לך.

בכבוד ובברכת רפואה ובשו"ט חתי"ק

וקורת רוח וכו' - אין די באר, שאף גם שם מעשהו בכרך האחרון - מעשהו באלה .. הרי בכגון
זה .. שבנוגע לענציקלופדיא .. אות תי"ו .. דאות אלף. לאיחולי .. וט"ל

BI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאווויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
21 Iyar, 5741
Brooklyn, N. Y.

To All Participants in the Publication of
the Small Edition of the Bilingual Tanya

Greeting and Blessing:

I was delighted to receive the new small edition of the bilingual Tanya. Though, of course, small in size, it has all the good features and external beauty of its larger predecessor - in keeping with the teaching of our Sages in connection with the verse, "This is my G-d, and I will glorify Him." This is all the more important since the external Hiddur of the Sefer is conducive to the study and absorption of its contents.

I take exception, however, to the comment, "the project is now completed" - not to imply, G-d forbid, that the publication part of it is in any way incomplete. But this part is only a prelude to the essential part of the project, namely, to disseminate this sacred Sefer and its central message: to explain and show how the Torah and Mitzvos are "exceedingly near to you, in your mouth, and in your heart, to do it" - as the author of the Tanya defines its objective on the very title page. This task - to see to it that the Sefer and its message reach every Jew, man and woman, since both are included in the above definition - is only in its beginning.

I wish each and everyone of you much Hatzlocho in working towards the achievement of the said task. The present days of Sefirah and preparation for Kabbolas haTorah with joy and inwardness is particularly propitious to go from strength to strength in the said direction.

With esteem and blessing

M. Schneerson

and also external

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאוויתש

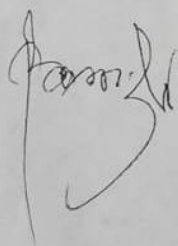
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כ"א אייר, ה'תשמ"א
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ
עוסק בצרכי צבור
מו"ה אלחנן צבי שי' גארמאן

שלום וברכה:

מאשר אנ בזה בח"ח קבלת ההוצאה החדשה המוקטנת הדו-לשונית
של ס' התניא. ולמותר להדגיש גודל הנהגת-רוח שבזה.
ומצו"ב מכתב כללי לכל המשתתפים במפעל זה, אשר מפני טעמים
מובנים נכתב באנגלית, ויהי' שליח מצוה למסור להם באופן
הכתאים ובחוספת הסברה באם נצרך.
בהזדמנות זו - אף שקובע ברכה בפ"ע - ח"ח בעד חמשה
ביכלעך ששלח במחנה לכבוד חגה"ש.
ובנוסף לכל הנ"ל גם זכות הצדקה, אשר הקבלה מצו"ב, העמוד
לו ולכל אשר לו, להוספה בברכה ה' בכל המצטרף ולמילוי משאלות
לבבו לטובה.

בברכה להצלחה רבה
ולבשורות טובות
ולקבלת תורה בשמחה
ובפנימיות

הערות רח"א ביחובסקי על התניא

לפנינו שער בלאט של לקוטי אמרים תניא, הוצאת זאלקווי, תקנ"ט, עם הערות וגליונות מהרב חיים אליעזר ביחובסקי.

הערות הרח"א על ספר התניא דפוס ווילנא תר"ס נדפסו ב'לקוטי הגהות לספר התניא' (קה"ת, תשל"ד) אך כאן נרשמו הגהות אחרות שלא נדפסו שם לתולדות הרח"א ושאר כתביו ראה 'כתבי הרח"א ביחובסקי' (הועד להדפסת כתבי הרח"א ביחובסקי, תש"נ)

[ציטוטים ממאמרי הצ"צ]

בליל שב"ק פ' נח שנת תקס"ה הי' אצלו הרב הק' ר' אהרן מטוטאייב נכד הבעש"ט ז"ל ועמהם שמעתי מאמר בענין פ' שמע מ"ב והא"ש [והי' אם שמוע] שם ע"ב¹.

בחורף תקע"ב הי' חתונת גיסי וב"ד ר' נחום ושמעתי ד"ה שוש תשיש².

הי' נשמע הלשון בדביקותו שהי' אומר בזה"ל איך וויל זע גאר נישט איך וויל ניט דיינ ג"ע איך וויל אייך³ ניט דאיינ עוה"ב כו' איך וויל מער נישט אז דרך אליין⁴.

בהיות רבינו ז"ל בבארדיטשוב שאל א' מנכדי הרב המגיד הקדוש רבו של רבינו ז"ל איך יתכן בחי' ואהבת לאחר בחי' מס"נ באחד שהרי מס"נ למעלה במדרגה מאהבה⁵.

שמעתי מרבינו ז"ל ששמע על ענין התאים מהמגיד ג"ע מה שלא גילה עדיין לשום אדם ולא פי' מהו (ד"ה להבין ענין לשון ושור הבור)⁶

[רמזים בשם ספר התניא]

בענין שם תניא מצאתי בלקו"א הגדול סי' ח נפלאותיו אותיות א[לף] (והי"ו) ונו"ן זהו שממשיך מא' ועד ת' ונו"ן כפוף אליהם וזה היה במשה רבינו דכת[יב] וירא ר"ל ראייה הלא חכמה כו' עכ"ל וכן אפ"ל בתיבת תניא והיו"ד הוא משה ואתפש[?]מותא.

(1) דרך מצותיך ע' קכ, ב.

(2) שם ע' קלז, ב.

(3) שם ליתא.

(4) שם ע' קלח, א.

(5) שם ע' קלט, א.

(6) אוה"ת ויקרא ח"ב ע' תפח.

ועוד מצאתי באור תורה נח סי' יד הצדיק ממשיך השפע מעילא לתתא כו' והם המוח[ין] ולבושייה שהם הג' אהי"ה (קמ"ג קנ"א קס"א במילוי אלפן או ההי"ן או יודי"ן) שהם גי' תנא שהוא ר"ת אלה תולדות נח כמבואר בכוונת נשמת (בהסיר ג' כוללים) עכ"ל ואפ"ל כי היו"ד של תניא הוא משם הוי'.

בויחי רבה פ' צ"ח אות י"ד בני אתונו בנים האיתנים ראויים לעמוד ממנו והנה אותיות האמצעים נ"י מן בני א"ת מן אתונו הם תניא ויתר האותיות הם ובנו רמז שגם בנו ישב על כסאו וגם רמז ל' בונייד. ושמעתי מהרב דהאמי' הרוז"ש⁷ שהוא מתייחס לשבט יהודה.

עוד אפ"ל כי בשם תניא הוא יחוד תשב"כ עם תשב"ע פ' א"ת הם כ"ב אותיות מן א' עד תי"ו שבחינת[?]
תשב"כ לתשב"ע פ' שהם נ"י ס' מסכתות וע' בוז[?] דמו"ב ובמק"מ בענין ואת הארץ.

עוד אפ"ל עפ"מ ש' במק"מ דרמ"ב בשם ע"ה אני עולה ס"א ור"ת אין סוף וחולת אהבה אני לייחד אותנו ע"י הא"ס שנרמז במלת אני עכ"ל ואם נאמר כי ת' רומז ד"פ ע"ס שכאכלול מעשר כנגד ע"ס של ד' עולמות אבי"ע שמתייחדים ע"י אני או ד' חלקי נרנ"ח שהם ת' שמתייחד ע"י יחידה שהיא אני.

עי' מש"כ [?] צד דל"ג בשם ס' מצב הישר⁸

עוד אפ"ל כי תניא ר"ת תורה נשמה הוי' אד' איתן ר"ת אד' הוי' תורה נשמה תנאי ר"ת תורה נשמה אד' הוי' נתאי ר"ת נשמה תורה אד' הוי'⁹.

ער"ח תמוז פרת מצאתי דבר יקר בספר הקדוש תהלות ישראל להצדיק הקדוש מקאזנין קיט פסוק מט זכר דבר לעבדך ר"ת גימ' א"ס להמשיך לס"ת שהוא גימ' ת"כ מנין בית שני[?] ואז נמתק ונעשים גי' תס"א שהוא מילוי עשרה ע"ב עכ"ל הנוגע לענינו, וא"כ זהו כונת שם תניא שעולה תס"א וצ"ל דא"ה ותורה הוא מקורם בחוטמא דא"א המבואר שם וחוטם דומה בצורתו לא'.

ומצאתי במגיד מישרים תבוא מד"ד שמא דדכרנותא כו' תימ[א] קרא דזכר דבר לעבדך על אשר יחלתני עשר זמנין עכ"ל ואפ"ל כי גם למוד התניא סגולה לזכרון ולכל כל יוצא חלצין[?] היה להם זכרון מפליא וכן באותם שאחר ד' דורות משונים הם בזכרון שלהם משאר כל אדם.

תניא עם הכולל עולה תס"ב כמנין נתיב ב"פ רל"א שנמצא בעה"מ [בעמק המלך] ש"א פ"ד שהוא עולם המלבוש ותורה קדומה.

(7) לכאורה הכוונה להרב דהאמי' שניאור זלמן שניאורסאהן - בן הרה"ק רש"ב מרעציצא, נכד הצ"צ.

(8) לכאורה הכוונה לספר מצב הישר להרב שניאור זלמן דובער אנושיסקי (מהדורא תניינא ווילנא תרמ"ז) זהר בראשית ח"ב דכ"ח. - ראה ביאור על התניא מהרש"ג.

(9) ראה גם בכתבי הרח"א ביחובסקי ע' קכו.

שטר איחוד

כולל חב"ד ליובאוויטש וכולל חב"ד בברויסק

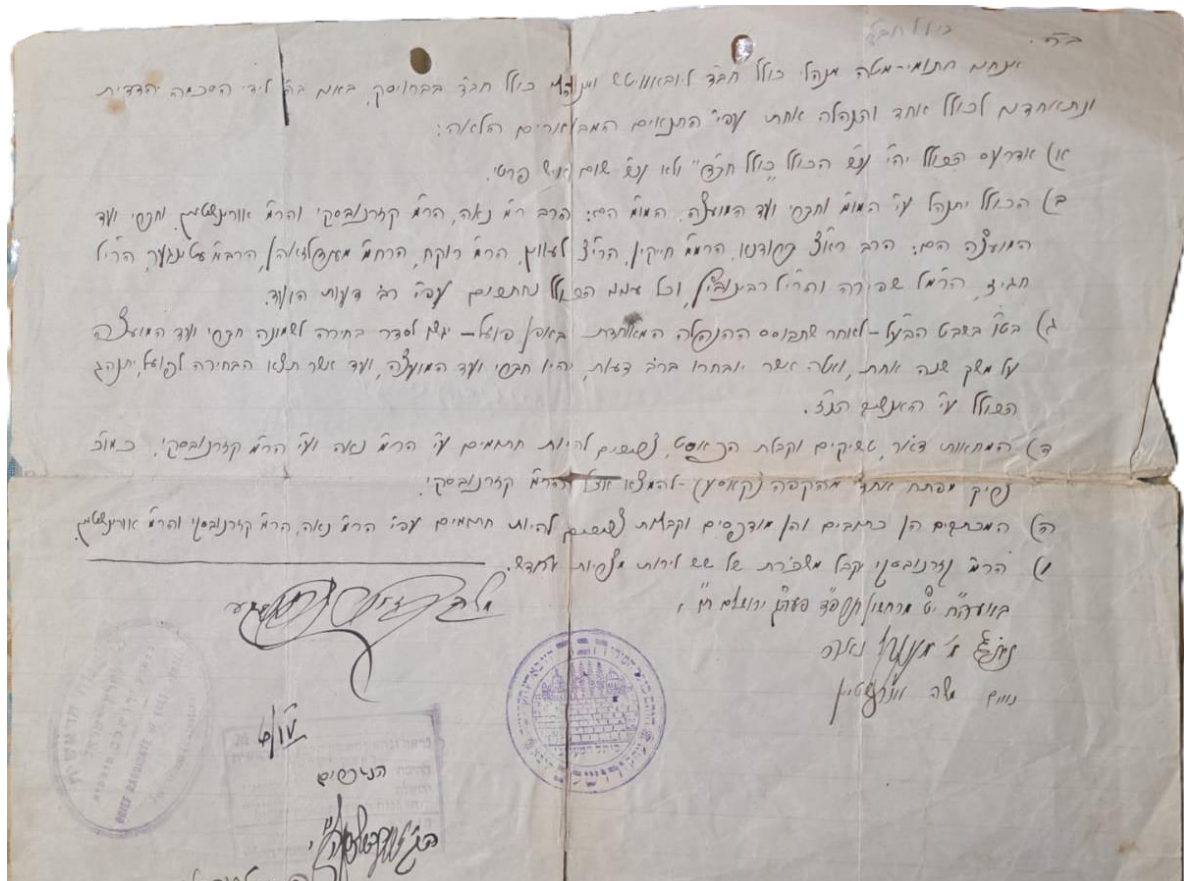
אודות הפילוג והאיחוד - ראה בתולדות חב"ד באה"ק פרק מא. וראה שם: בחורף תרפ"ד הגיעו להסכם וחתמו הממונים משני הצדדים על האיחוד. בכ"ו טבת ובז' שבט תרפ"ד התקיימו שני אספות משותפות של "ועד המועצה המשותפת" (הפרטי-כל - בפנקס מכתבי כולל חב"ד) לדון בדבר ישוב כל הסכסוכים ביניהם, ולאח"ז פרסמו מודעה:

ב"ה מבשר טוב משמיע שלום לשמחתנו ולשמחת לבב כל אחינו אנ"ש, חובבי קדש ודורשי שלומה הננו לבשרכם כי היום הגדול שקוויהו זה כמה שנים בא, ובעזרת שמו יתברך עלה בידינו סוף סוף לאחד שוב את כוללנו כולל חב"ד לגוש אחד מוצק, ושכם אחד נעבוד להפרכת כוללנו חב"ד, למען יהי שמו לתהלה ולתפארת בקרב הארץ. תקוותינו תעודדנו כי שלות השקט, ושלום אמת יהי לכוללנו מעתה ועד עולם, ויקויים בנו יהודא לא יצור כו'... והשי"ת יברך את העושים והמעשים באורך ימים ושנת חיים אושר ועושר יחדיו וכט"ס, כעת" החותמים בברכה, ממוני ומנהלי עדת כולל חב"ד נאם מ' מענדל נאה נאם משה קזארנאווסקע נאם משה אורנשטין אדרסע

The Colel Chabad Congregation

Jerusalem, Palestine

כפי שרואים בחתימות נכנסו להנהלה נציגים מממוני שני הפלגים. בעיית ה"אדרעס" כבר לא התקיימה, שמעתה נשלחו המעות ע"ש הכולל.

[הסכמת איחוד – כולל חב"ד]

אנחנו חתומי - מטה מנהלי כולל חב"ד ליובאוויטש ומנהלי כולל חב"ד בברויסק באנו ב"ה לידי הסכמה הדדית ונתאחדנו לכולל אחד והנהלה אחת עפ"י התנאים המבוארים הלאה:

(א) אדרעם הכולל יהי' ע"ש הכולל "כולל חב"ד" ולא ע"ש שום איש פרטי.

(ב) הכולל יתנהל ע"י המו"מ וחברי ועד המועצה. המו"מ הם: הרב ר"מ נאה, הר"מ קורנובסקי והר"מ אורינשטיין וחברי ועד המועצה הם: הרב רא"צ ברודנא, הרמ"מ חייקין, הרי"צ לעווין, הר"מ רוקח, הרח"מ מענדלזאהן, הרב"מ עלינגער, הרי"ל חגין, הרמ"ל שפירא והרי"ל רבינוביץ, וכל עניני הכולל נחתכים עפ"י ר[נ]ב דעות הועד.

(ג) בט"ו בשבט הבע"ל - לאחר שתבוסס ההנלה המאוחדת באופן פועל - יגשו לסדר בחירה לשמונה חברי ועד המועצה על משך שנה אחת, ואלה אשר יובחרו בר[נ]ב דעות, יהיו חברי ועד המועצה, ועד אשר תצא הבחירה לפועל, יתנהג הכולל ע"י האנשים הנ"ז.

(ד) המחאות ד[נ]אר, משיקים וקבלת הפאסט, צריכים להיות חתומים ע"י הר"מ נאה וע"י הר"מ קורנובסקי, כמו"כ צריך מפתח אחד מהקפה (קאסע) - להמצא אצל הר"מ קורנובסקי.

(ה) המכתבים הן כתובים והן מודפסים וקבלות צריכים להיות חתומים עפ"י הר"מ נאה, הר"מ קורנובסקי והר"מ אורינשטיין.

(ו) הר"מ קורנובסקי יקבל משכ[נ]רת של שש לירות מצריות לחדש.

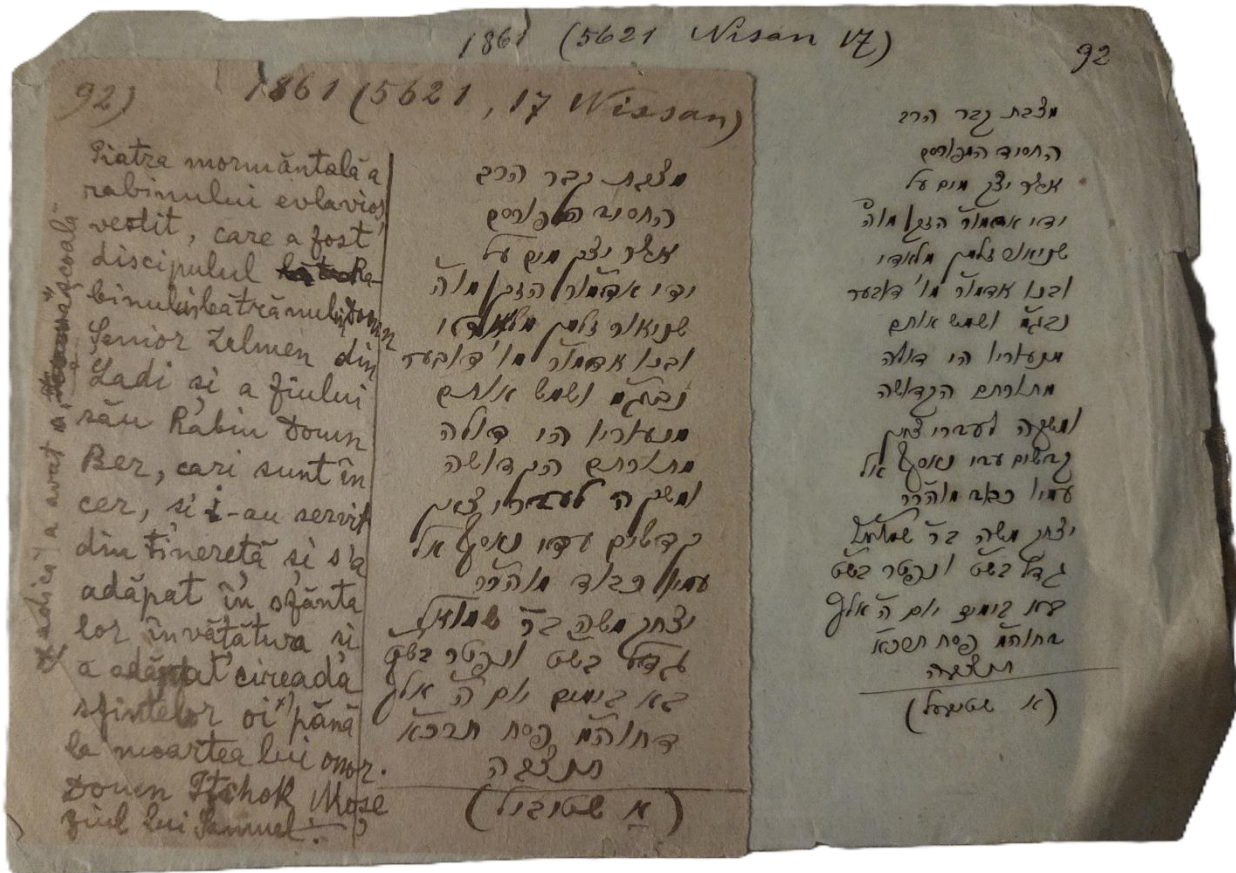
באעה"ח יט מרחשון תרפ"ד פעה"ק ירושלים ת"ו,

נאום מ' מענדל נאה

נאום משה אורינשטיין

משה קורנובסקי

נוסח מצבה המקורית של ר' יצחק משה מיאשי

נוסח זו נדפס גם ברשומות ב עמ' 167.

(ראה אודותו - בית רבי ח"ב עמ' טז. ספר השיחות תרצ"ו - חורף ת"ש ע' 381. וש"נ).

1861 (5621, 17 Nisan)

מצבת קבר הרב / החסיד המפורסם / אשר יצק מים על / ידי אדמו"ר הזקן מוה' / שניאור זלמן מלאדי / ובנו אדמו"ר מו' דובער / נבג"מ ושימש אותם / מנעוריו הי' דולה / מתורתם הקדושה / ומשקה לעדרי צאן / קדשים עדי נאסף אל / עמיו כבוד מוהר"ר / יצחק משה ב"ר שמואל / גדל בש"ט ונפטר בש"ט / בא בימים יום ה' אלף / דחיה"מ פסח תרכ"א / תנצב"ה.

[ותרגום ברומנית]

במצבה המצויה כיום נרשם:

"פ"נ / הרב החסיד / ר' יצחק משה / ב"ר שמואל / אשר יצק מים ע"י אדמו"ר / ר' שניאורזלמן
זצ"ל / נפ' א' חול המועד / פסח תרכ"א תנ"צ'ב'ה

לזכות

החתן הרה"ת אברהם זאב

והכלה הינדא

שיחיו גארמאן

•

יה"ר שיבנו בית בישראל

בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה

זוהי תורת החסידות